

POŽAR NA ZGRADI PRAVNOG FAKULTETA U OSIJEKU*

KATASTROFALNI UČINCI POŽARA I VODE

U potkrovlju Pravnog fakulteta u Osijeku, što se nalazi na uglu Ulice Stjepana Radića i Trga Ljudevita Gaja, u četvrtak, 19. ožujka, nešto iza 8.30 sati izbio je veliki požar, a na zgradi (vlasništvo Židovske općine u Osijeku, koja na prvom katu ima svoje prostorije) je u potpunosti izgorjelo krovište, te petnaestak kabineta redovitih i izvanrednih profesora u potkrovlju, kao i ogroman broj profesorskih i fakultetskih knjiga, tako da je konačnu štetu teško procijeniti.

Plamena je buktinja potpuno uništila krov i sve kabinete koji su se nalazili na krovničnom dijelu zgrade Pravnog fakulteta u Radićevoj ulici u Osijeku. Nešto poslije osam sati, gusti crni dim počeo je izbijati iz krovništva zgrade. Nakon izvjesnog vremena, popraćen jakim praskom, plamen je izbio kroz krovništvo, poprimivši ubrzo velike razmjere. Vatra, čiji su se jezičci pružali više metara u visinu, velikom je brzinom počela gutati krov. (G.S.)

Istražni sudac Županijskog suda u Osijeku, Dragan Šimenić rekao je da je dojava o požaru zaprimljena u 8 sati i 49 minuta. Intervencija je vatrogasnih postrojba Policijske uprave osječko-baranjske uslijedila u 8.55, kojima su se pridružila i dragovoljna vatrogasna društva Retfale i Donjega Grada. Pomoć u gašenju požara i spašavanju knjiga, dokumentacije i inventara pružili su i studenti te djelatnici Pravnog fakulteta, kao i brojni građani i pripadnici Hrvatske vojske. Spašeno je najvažnije - knjižnica i računala, kao i oprema Židovske općine, ali sama se zgrada - njezin krov, potkrovlje i etaža ispod nije mogla spasiti, a velike su štete nastale i na nižim razinama zbog vode i propadanja stropova. "U tijeku je ispitivanje tehničkih uzroka požara i preuranjeno je bilo što govoriti", rekao je neposredno nakon požara istražni sudac Šimenić.

PRVA DOJAVA POŽARA

Prvu dojavu dobili smo u 8.52 sata, i odmah je alarmirana dežurna ekipa. S dvojim vatrogasnim kolona na mjesto požara stigla je u 8.55 sati. Požar koji je izbio u potkrovlju zgrade Pravnog fakulteta, u trenutku kada smo mi dobili dojavu, poprimio je razmjere otvorenog krovnog požara jer je zahvatio cijelu krovnu konstrukciju i potkrovlje. Prema našim informacijama, on je gorio nekoliko sati prije dobivanja dojava, rekao je B. Banjan, područni vatrogasni zapovjednik.

POŽAR JE IZBIO U KABINETU

Kako je dalje naglasio, požar je izbio u sjeverozapadnom dijelu potkrovlja, zbog građevinske konstrukcije potkrovlja, gdje je bilo smješteno 17 kabineta profesora. Prema prvim našim infor-

macijama, vatra je izbila u kabinetu broj 12. Kabineti su bili izrađeni od drvenih stijena s lamperijom kao oblogom i zaštitnim materijalima koji su u također, kada su vatrogasci stigli, bili u gorućem stanju. Građevinska izvedba objekta učinila je to da je bilo strahovito požarno opterećenje objekta. Požar je već zahvatio unutarnje dijelove potkrovlja. Nakupljanjem velike količine požarnih plinova stvorio se velik tlak koji je doslovce izbacio krov iznad zgrade na ulicu i tada se požar razvio u otvoreni krovni požar. Kada je požar dobio zrak, nastupila je lančana reakcija, gotovo stehiometrijski se počeo spajati sa svim gorivim materijalima i stvorili su se svi preduvjeti za golemi, nekontrolirani požar. U tim trenucima vatrogasnim snagama jako je teško brzo i učinkovito sanirati takav požar.

Kako je naglasio Banjan, građani koji su uputili kritiku na račun djelovanja vatrogasaca gledali su samo ono što se događalo na pročelju zgrade. Vatrogasna taktika nalaže da vatrogasci hvataju frontu požara koji se zapravo širio prema unutrašnjosti zgrade jer je puhao sjeverozapadni vjetar brzinom od sedam metara u sekundi. Požar se velikom brzinom širio na ostale gorive dijelove objekta prema unutrašnjosti s južne strane, a također je prijetila opasnost da se preko krovne konstrukcije proširi na susjednu zgradu s istočne strane.

"POZVANE SU SVE RASPOLOŽIVE SNAGE"

Morali smo brzo djelovati kako bismo onemogućili daljnje širenje požara. Zbog veličine požara pozvane su sve raspoložive snage vatrogasnih postrojba, kao i teška vozila i vatrogasci iz triju dobrovoljnih vatrogasnih društava Donji grad, Retfala i Gornji grad.

Požar je već uzeo svoje kada su vatrogasci došli. "Susreli smo se i s velikim problemima, parkiranim vozilima iz Radićeve i s Gajevoj trga, zvali smo HEP da isključi struju zbog gašenja požara vodom, Gradsko prijevozno poduzeće da obustavi promet tramvaja i isključi njihove naponske mreže, HEP-Toplanu da dođe isključiti centralno grijanje u zgradi, kako bi se smanjile štete od istjecanja vode, te da ispuste vodu iz sustava za centralno grijanje. Zatvorili smo i glavni ventil vodovodne instalacije u zgradi ..."

Nakon lokaliziranja požara, dvjema vatrogasnim motornim štrcaljkama, vatrogasci su ispumpali vodu na onim mjestima gdje je bilo kritično. Ujedno su organizirali evakuiranje materijala i namještaja s prvoga kata i nekih dijelova potkrovlja te međukata.

Hrvatski vojnici, slijedeći upute domara, iznosili su iz ureda na prvome katu kompjutorsku opremu i ostali vrijedni materijal, koji će biti prijeko potreban za nastavak rada djelatnika Pravnog fakulteta na nekoj drugoj, privremenoj, lokaciji. Stradale su i prostorije

*Kako nismo mogli pribaviti cjelovitu informaciju ili opis požara zgrade Pravnog fakulteta u Osijeku, sačinili smo informaciju o požaru temeljem tekstova objavljenih u "Glasu Slavonije" 20., 21., 24. i 27. ožujka, te u "Slobodnoj dalmaciji" 20. ožujka.

POŽARI

Židovske općine, ali cjelokupan materijal i dokumenti su spašeni. Kako smo doznali od prof.dr. Darka Fischera, predsjednika Židovske općine Osijek, spašeni su svi spisi, "pa tako i za nas važne tore, tj. svitci pergamenata na kojima je ispisan sadržaj prvih pet Mojsijevih knjiga. Naše prostorije nije zahvatila vatra".

GAŠENJE POTRAJALO DO PONOĆI

- Radilo se do kasno u noć. Pod u potkrovlju zgrade bio je sagrađen od više slojeva greda, letvi, šamotnih ploča te lamperija, što je činilo debljinu od približno metar. Plamen se uvukao u sve prostore poda, tako da su vatrogasci morali i kopati pod kako bi temeljito ugasili požar jer je na pojedinim dijelovima požar počeo probijati strop na prvom katu. Požar je ugašen u 23.55 sati. Jedna cisterna ostala je tijekom cijele noći jer je postojala opasnost da se od zaostale žeravice neka greda ponovno zapali. To se i dogodilo oko tri sata poslije ponoći, no greda je vrlo brzo ugašena. U gašenju požara sudjelovala su 54 profesionalna vatrogasca i 37 vatrogasaca iz triju osječkih DVD-ova. Bilo je angažirano 15 vatrogasnih vozila.

GRUBA PROCJENA ŠTETE

Diplomirani inženjer građevine Miroslav Rok iz Osijeka, na zahtjev Ministarstva znanosti i tehnologije, sačinio je izvješće u kojem stoji da je izgorio krov i prostor potkrovlja korisne površine od 240 kvadratnih metara. U tom prostoru nalazilo se 12 kabineta profesora, čajna kuhinja, kupaonica sa sanitarnim čvorom i još jedan WC. Uništen je i prostor kata, površina 560 kvadratnih metara, a zbog procjeđivanja vode od gašenja požara, većim dijelom uništen je i prostor prizemlja, korisne površine od 560 kvadrata. Događeni dvorišni dio, dvorana jedan i kabineti iznad nje nisu bili zahvaćeni požarom. U požaru je uništena određena računalna oprema, 11 računala, dva laserska i jedan kolor printer, mrežna oprema. Sve to nalazilo se u profesorskim kabinetima. Uništen je i određen broj knjiga, časopisa, inventara te spisi i dokumenti koje su profesori držali u kabinetima. Srećom, sva oprema koja se nalazila na prvome katu i prizemlju je spašena, primjerice, 26.000 knjiga, 4.000 časopisa, inventar, arhiva, dokumentacija.